EK programmas Life+ līdzfinansēta projektā „Vides politikas un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, demonstrējot tūrisma attīstības ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā Slīteres nacionālajā parkā – Natura 2000 teritorijā" (Nr. LIFE07ENV/LV/000981).

Biedrības „Zaļā doma" ekspertu PIRMAIS ZIŅOJUMS

2009. gada 1. jūnijs

Dundaga

SATURS

1.DAĻA. VIDES INFORMĀCIJA PAR DABAS VĒRTĪBĀM - EIROPAS MĒROGA DABAS RESURSIEM, NO KURĀM TIEK NOVIRZĪTA TŪRISMA PLŪSMA UN UZMANĪBA **3**

2. DAĻA. SLĪTERES NACIONĀLĀ PARKA EKSPERTU SNIEGTĀS INFORMĀCIJAS UN SNIEGTO IETEIKUMU APKOPOJUMS LAIKAM NO 2009. GADA 30. MAIJA LĪDZ 2009. GADA 1. JŪNIJAM **..... 24**

Pielikumā (elektroniski):

1. Pievienotas sekojošas sugu izplatības kartes Slīteres nacionālajā parkā (digitāli):

1.1. Parastā īve *Taxus baccata*

1.2. Baltijas efeja *Hedera helix*

1.3. Lēzela vīrcele *Linaria loeselii*

1.4. Medņu riesti

1.5. Smilšu krupis

2. Pievienotas sekojošu īpaši aizsargājamu dzīvnieku fotogrāfijas (digitāli):

2.1. Sila ķirzaka

2.2. Bebrs

2.3. Jūras ērglis

2.4. Klinšu ērglis

Foto V. Skuja, fotografēts Slīteres nacionālajā parkā.

PIRMAIS ZIŅOJUMS

Autori: Andra Ratkeviča, Slīteres NPA

Vilnis Skuja, Slīteres NPA

Ziņojums tapis saskaņā ar doto metodiku un darba uzdevumu pie noslēgtā PAKALPOJUMA LĪGUMU Nr. 2/2009 Par Slīteres nacionālā parka ekspertu pakalpojumu nodrošināšanu 2009.gada 30.martā, Rīga. Izmantotas Slīteres nacionālā parka administrācijas datu bāzes, darbinieku atskaites laika posmā no 1980.-2008. gadam, Slīteres NP Dabas aizsardzības plāna 2009-2019 materiāli, autoru personīgie materiāli.

1.daļa. Vides informācija par dabas vērtībām - Eiropas mēroga dabas resursiem, no kurām tiek novirzīta tūrisma plūsma un uzmanība

Lai raksturotu Slīteres nacionālo parku, vienu no biotopu un dzīvotņu ziņā daudzveidīgākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām Latvijā, šajā Ziņojumā tiks lietots jēdziens „teritoriālais dabas komplekss" (turpmāk tekstā TDK). Pirmo Slīteres nacionālā parka teritorijas salīdzinošo aprakstu 1958. gadā veica P.Sarma (Sarma P. 1958. Slītere. Saudzējiet un mīliet dabu. LPSR ZA, Rīga: 29-38). Balstoties uz P.Sarmas nodalītajām ainavām, A.Seile veica Slīteres rezervāta ainavu rajonēšanu, izdalot vietieņu jeb teritoriālos dabas kompleksus, kas aprakstīti publikācijās (Seile A. 1982. Teritoriālie dabas kompleksi. Kompleksi ekosistēmu pētījumi Slīteres rezervātā. LatZTIZPI, Rīga:4-8; Сейле А.1986. Научные основы деятельности государственных заповедников на старообжитых территориях. Автореферат дисертации на соискании ученои степени кандидата географических наукю. Москва).

Slīteres NP teritorijā izdalīti sekojoši nodalīti septiņi TDK (skatīt 1. attēlu):

1. *Morēnas līdzenums Dundagas pacēlumā ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm*
2. *Zilo kalnu kāple (jeb Baltijas ledusezera senkrasts) ar gāršas tipa mežiem*
3. *Baltijas ledusezera abrāzijas–akumulācijas līdzenums*
4. *Bažu purvs*
5. *Kangaru un vigu komplekss*
6. *Kāpu zonas ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm*
7. *Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste*

1. attēls

Tūrisma interešu objektu, tūrisma infrastruktūras, potenciālās stendu vietas,
apmeklētāju skaitītāju un monitringa vietu izvietojums SNP teritoriālajos dabas kompleksos (TDK)

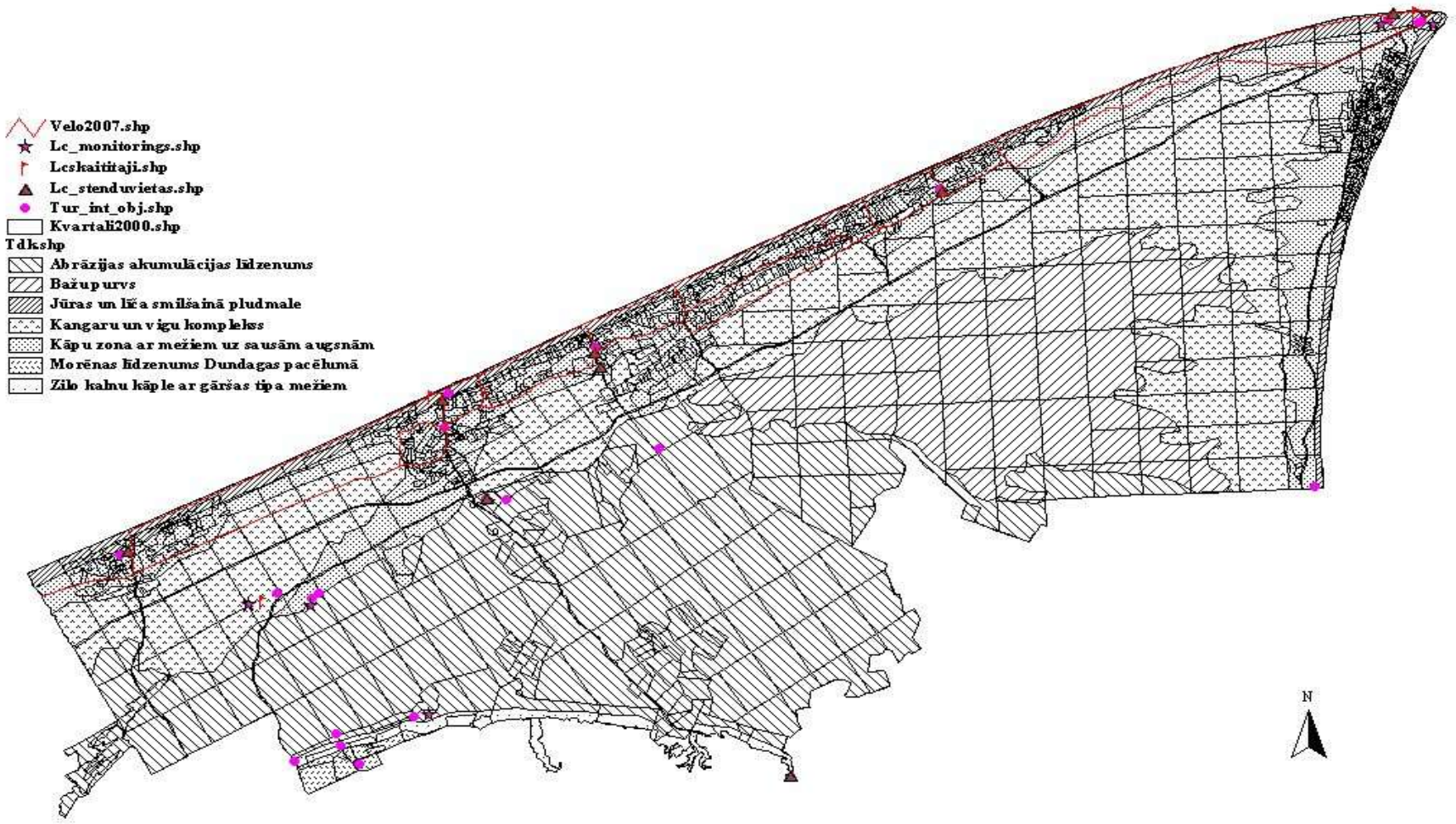

2. attēls

Tūrisma interešu objektu, tūrisma infrastruktūras, potenciālās stendu vietas, apmeklētāju skaitītāju un monitringa vietu izvietojums SNP zonējumā

Šajā gadījumā lietderīgi papildināt jau nodalītos TDK ar:

8. *Dažādā pakāpē aizaugušas un dažādi apsaimniekotas pļavas*,

9. *Ciemi un apdzīvotas vietas ar bagātu un daudzveidīgu kultūrvēsturisko mantojumu* (avots: Slīteres NP dabas aizsardzības plāna projekts, 2009-2019).

Līdz šim Slīteres NP konstatēti 36 biotopi, no tiem Latvijā īpaši aizsargājami 27, ES īpaši aizsargājami 26, tajā skaitā 12 ES prioritāri aizsargājami. SNP teritorijā nav veikta biotopu inventarizācija visai teritorijai, ir pieejami dati par ĪA biotopiem Baltijas jūras piekrastē un detalizēta biotopu inventarizācija piekrastes ciemu centrālajās daļās, t.i. teritorijās, kur pastāvīgi notiek saimnieciskā darbība. Biotopu eksperti zemes gabalus, kuros to īpašnieki ieplānojuši saimniecisko darbību, piemēram, koku un krūmu ciršana nemeža zemēs, mežizstrāde, būvniecība, zemes transformācija. 1. tabulā uzskaitīti aizsargājamie biotopi saskaņā ar ES direktīvu **„**Par dabīgo biotopu, savvaļas augu un dzīvnieku sugu aizsardzību", saistībā ar to atrašanās vietu TDK, kā arī raksturota šo biotopu antropogēnās ietekmes apdraudētība saistībā ar esošajiem tūrisma elementiem vai infrastruktūras objektiem katrā no TDK.

1.1. tabula

SNP tūrisma interešu objektu atrašanās TDK; sastopamās aizsargājamās sugas; sugu apdraudējums un aizsardzības pasākumi

(avots: SNP dabas aizsardzības plāns 2009-2019, projekts)

Teritoriālais dabas komplekss (TDK) Slīteres nacionālajā parkā	**TDK sastopamais aizsargājamais biotops (saskaņā ar ES direktīvu „Par dabīgo biotopu, savvaļas augu un dzīvnieku sugu aizsardzību")**	**Aizsargājamā biotopā sastopamo aizsargājamo sugu piemēri**	**TDK esošie tūrisma interešu objekti, kuru apskatei nav izveidota infrastruktūra**	**TDK esošie tūrisma infrastruktūras objekti un viegli pieejamie tūrisma interešu objekti**	**Galvenie apdraudējumi biotopa eksistencei;** **Veids, kādā šobrīd/līdz šim iepriekšējā kolonnā minētajos tūrisma/infrastruktūras objektos ir nodrošināta biotopu/sugu aizsardzība**
Morēnas līdzenums Dundagas pacēlumā ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm	-	-	-	1.Slīteres bāka 2.Slīteres muižas komplekss 3.Skatu tornis	-
Zilo kalnu kāple (jeb Baltijas ledusezera senkrasts) ar gāršas tipa mežiem	avoti, kas veido avotkaļķus (7220*) smilšakmens atsegumi	Laksis *Allium ursinum* Baltijas efeja *Hedera helix*	1. Dāvida ala, 2.smilšakmens atsegumi gravās, 3.Cirstu	Slīteres dabas taka	Augu noplūkšana ar nolūku pārdot, izrakšana ar nolūku ievākt kolekciju, izbradāšana. Atrodas dabas rezervāta zonā.

	(8220*) Nogāžu un gravu meži (9180*)		gravas		Aizsardzību daļēji garantē takas pieejamība tikai gida pavadībā, takas dēļu klājums, aicinājums nenokāpt no takas.
Baltijas ledusezera abrāzijas–akumulācijas līdzenums	minerālvielām bagātie avoti un avotu purvi (7160*); kaļķaini zāļu purvi ar rūsgano melnceri (7230*) boreālie meži (9010*);jaukti platlapju meži (9020*); pārmitri platlapju meži (91E0*); melnalkšņu staignāji, purvaini meži (91D0*) Molīnijas pļavas uz kaļķainām, kūdrainām vai mālainām augsnēm (6410*)	Odu gimnadēnija Gymnadenia conopsea', parastā īve Taxus baccata, rūsganā melcere Schoenus ferrugineus	Ušu dižakmens,	Slīteres dabas taka	Atrodas dabas rezervāta zonā, Aizsardzību daļēji garantē takas pieejamība tikai gida pavadībā, takas dēļu klājums, aicinājums nenokāpt no takas
Bažu purvs	neskarti augstie purvi (7110*)	Dzeltenā akmeņlauzīte *Saxifraga hirculus* Mednis, dzeltenais tārtiņš, sila ķirzaka		Nav	Purva biotopu izbradāšana, ogu vākšana pārtikai. Spēkā esošie SNP individuālie teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi nosaka dzērveņu lasīšanas termiņu no 10. septembra līdz 10. oktobrim vietējiem iedzīvotājiem. (Praksē nav iespējams kontrolēt personas piederību pie vietējiem iedzīvotājiem.)
Kangaru un vigu komplekss	pārejas purvi un slīkšņas (7140*)	parastās purvmirtes *Myrica gale* audzes; dūkstu grīsli *Carex limosa*,		Pēterezera dabas taka un stāvlaukums	Purva biotopu izbradāšana, ogu vākšana pārtikai, ārstniecības augu vākšana. Šobrīd dabas lieguma

* Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu kods

	pārmitri platlapju meži (91E0*)	parastais baltmeldrs *Rhynchospora alba*, trejlapu puplaksis *Menyanthes trifoliata*, Alpu mazmeldrs *Trichophorum alpinum*. Lēzeļa lipare *Liparis loeselii* dzeltenā akmeņlauzīte *Saxifraga hirculus* spīdīgā āķīte *Hamatocaulis vernicosus,* ieliektā rikardija *Riccardia incurvata (vienīgā zināmā atradne Latvijā)*		Mazirbes baznīca ar seno kapsētu un mācītājmuižu	zonas režīms neierobežo dzērveņu lasīšanas apjomu un termiņus, kas apdraud biotopa saglabāšanu Taku klāj segums, kas virza tūrisma plūsmu, īpaši purvā dēļu seguma taka daļēji pasargā biotopu no izbradāšanas. Pastāv risks augu bojāšanai.
Kāpu zonas ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm	mežainas jūrmalas kāpas (2180*) sugām bagātas atmatu pļavas (6270*) sugām bagātas vilkakūlas *Nardus stricta* pļavas smilšainās augsnēs (6230*)	smiltāja neļķe *Dianthus arenarius subsp. arenarius*.	Zārtapu ūdenskritums Zārtapu rakstu klints	1.Velomaršruts 2.Kolkas priežu taka 3.Ēvažu dabas taka 4.Kolkasraga stāvlaukums un informācijas centrs	Jutīgās kāpu zemsedzes nomīdīšana, kas izraisa vides eitrofikāciju un smilts eroziju. Mežsaimnieciskā darbību aizliegta no 1. aprīļa līdz 30. septembrim, dabas taku segums un noejas uz jūru Mazirbē un Sīkragā. Turpmāk veicamais: turpināt tūrisma infrastruktūras uzturēšanu.
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste	embrionālās kāpas (2110*) priekškāpas (2120*) ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas (2130*)	Lēzela vīrcele *Linaria loeselii* sarkanā cefalantera *Cephalanthera rubra* jūrmalas dedestiņa *Lathyrus maritimus* dedestiņu vīķis *Vicia lathyroides*	Liedags	1. Velomaršruts 2. Kolkasrags	Slīteres NP nav labiekārtotas pludmales ciemu apkārtnē, apmeklētāju plūsma ir neorganizēta. Pastāv iespēja nekontrolēti ar autotransportu izbraukt pludmalē izmantojot zvejnieku vajadzībām izveidotos ceļus. Pludmalē un kāpās nav pieejama informācija par dabas vērtībām un to saglabāšanai nepieciešamajiem pasākumiem.

	pelēkās kāpas ar sīkkrūmu audzēm (2140*) slapjas starpkāpu ieplakas (2190*).				Izveidotas noejas uz jūru Mazirbē, Sīkragā un pie Kolkas priežu dabas takas Rekreatīvās slodzes novirzīšana no jūras krasta biotopiem, ierīkojot noejas uz jūru vairāk atpūtnieku noslogotajās vietās
Dažādā pakāpē aizaugušas un dažādi apsaimniekotas pļavas.	sugām bagātas atmatu pļavas (6270*), sugām bagātas vilkakūlas *Nardus stricta* pļavas smilšainās augsnēs (6230*)		Dāvida pļava	Slīteres bākas – Slīteres muižas komplekss	Neapsaimniekotās pļavas aizaug, kā rezultātā samazinās teritorijas bioloģiskā daudzveidība. Tiek pļautas 12 ha SNP pļavu: Zvejniekpļavas, Slīteres muižas kompleksa pļavas, pļavas pie Siliņiem
Ciemi un apdzīvotas vietas ar bagātu un daudzveidīgu kultūrvēsturisko mantojumu	sugām bagātas atmatu pļavas (6270*), sugām bagātas vilkakūlas *Nardus stricta* pļavas smilšainās augsnēs (6230*)		Mazirbes laivu kapsēta	1 Velomaršruts 2.Līvu tautas nams 3.Ragu muzejs Vaides Purvziedos 4. Sīkrags 5. Košrags	Jauna būvniecība ciemos maina ciemu ainava. Īpaši apdraudētas šajā procesā ir pret slodzēm jutīgās vietas – piekrastes kāpas, mežainās kāpas, meža lauces ar pelēko kāpu augāju. Risinājums - Kolkas pagasta teritorijas plānojums, kurā jābut iekļautai detalizētai katra ciema plānotai izmantošanai, noteikts, kā ēku ārējais izskats atbilst lībiešu tradicionālajai apbūvei.

1.1. tabulā iekļautas arī tās vietas, kurās šī projekta ietvaros tiek plānots izveidot antropogēnās ietekmes monitoringa parauglaukumus. Pašreiz plānoto parauglaukumu vides detalizētāks raksturojums dots 1.2. tabulā.

1.2. tabula

Antropogēnās ietekmes monitoringa parauglaukumu vides raksturojums

(avots: SNP dabas aizsardzības plāns 2009-2019, projekts; SNP administrācijas eksperti)

Antropogēnās ietekmes monitoringa parauglaukuma nosaukums	Aizsargājamo un ES direktīvu sugas piemēri	Atrašanās TDK un dabas zonā	Kādā veidā tiek šobrīd nodrošināta sugu aizsardzība
Pēterezera dabas taka	**Vaskulārās augu sugas**: parastās purvmirtes *Myrica gale* audzes; dūkstu grīsli *Carex limosa*, parastais baltmeldrs *Rhynchospora alba*, trejlapu puplaksis *Menyanthes trifoliata*, Alpu mazmeldrs *Trichophorum alpinum*. Lēzeļa lipare *Liparis loeselii* dzeltenā akmeņlauzīte *Saxifraga hirculus* spīdīgā āķīte *Hamatocaulis vernicosus,* ieliektā rikardija *Riccardia incurvata (vienīgā zināmā atradne Latvijā)* **Zivis:** dūņu pīkste **Abinieki:** purva varde **Zīdītāji:** ūdenscirslis, baltais zaķis, meža cauna, bebrs, lūsis, vilks **Ligzdojošie putni:** dzērve, rubenis, mežirbe, peļu klijāns, mērkaziņa, sloka, lauku balodis, vakarlēpis, melnā dzilna, trīspirkstu dzenis, baltmugurdzenis,	*Kangaru un vigu komplekss* Dabas lieguma zona	Taku klāj segums, kas virza tūrisma plūsmu; īpaši purvā, kur sastopami ES direktīvu biotopi, dēļu seguma taka daļēji pasargā biotopus no izbradāšanas. Pastāv risks augu un biotopu bojāšanai dzērveņu sezonas laikā.
Dāvida ala	**Vaskulārās augu sugas**: Parastā īve *Taxus baccata* Baltijas efeja *Hedera helix* **Abinieki**: parastā varde **Zīdītāji:** mazais susuris, brūnais	*Zilo kalnu kāple (jeb Baltijas ledusezera senkrasts) ar gāršas tipa mežiem* Dabas rezervāta zona	Objekts nav iekļauts apskatāmo objektu klāstā. Lai nokļūtu pie Dāvida alas, kas būtībā ir smilšakmens atsegums vienā no Baltijas ledus ezera senkrasta gravām, jāšķērso privātas zemes vai jādodas cauri Slīteres rezervāta (Vecā pieminekļa) - visjūtīgākajai SNP daļai, kas brīvai

	garausainis, ziemeļu sikspārnis, lūsis, meža cauna Ligzdojošie putni: dzeņu dzimtas putni, mežirbe,		apmeklēšanai ir slēgta teritorija.
Zārtapu gravas atsegumi	**Aizsargājamas sūnu sugas.** **Zīdītāji:** ūdenscirslis, brūnais garausainis, ziemeļu sikspārnis , baltais zaķis, meža cauna, bebrs, lūsis, vilks **Ligzdojošie putni:** mežirbe, peļu klijāns, lauku balodis, melnā dzilna, trīspirkstu dzenis,	*Kāpu zonas ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm* Dabas lieguma zona	Nav izveidota infrastruktūra objekta apskatei. Objekts tiek apmeklēts, par ko liecina seno kāpu nogāžu nobradājumi, ūdensteces staigno krastu izbradājumi. Tā kā atsegumos ir senas rakstu zīmes, kā dēļ šī vieta tiekot saukta par arī Rakstu klinti, ļoti rūpīgi jāpārdomā nepieciešamā tūrisma infrastruktūra.
Kolkas priežu dabas taka	**Vaskulārās augu sugas:** Lēzeļa vīrcele *Linaria loeselii*, smiltāju neļķe *Dianthus arenaria* **Rāpuļi:** sila ķirzaka **Abinieki:** smilšu krupis **Zīdītāji:** baltais zaķis, meža cauna **Ligzdojošie putni:** vakarlēpis, upes tārtiņš	*Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste* *Kāpu zonas ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm* Ainavu aizsardzības zona	Dabas takai ir dēļu segums. Tomēr, ņemot vērā smilšainās augtenes un ķērpju zemsedzes trauslumu, novirzīšanās no takas seguma nodara kaitējumu arī aizsargājamiem augiem. Smilšu krupja atradne var ciest no braukāšanas pa liedagu ar automašīnām. Tas ir atļauts tikai teritorijas apsaimniekotajiem un uzņēmējiem - zvejniekiem, kuriem pašvaldība izsniegusi atļauju.
Kolkasrags	**Vaskulārās augu sugas** Lēzeļa vīrcele *Linaria loeselii,* smiltāju neļķe *Dianthus arenaria* **Rāpuļi:** sila ķirzaka **Abinieki:** smilšu krupis **Zīdītāji:** baltais zaķis, meža cauna **Ligzdojošie putni**: vakarlēpis, upes tārtiņš	*Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste* *Kāpu zonas ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm* Ainavu aizsardzības zona	Kolkasragā izveidots labiekārtots auto stāvlaukums, apmeklētāju centrs, segums noejai uz jūru. Būtu nepieciešams izveidot papildus takas ar segumu jau stihiski izveidojušo taku vietās, jo jāņem vērā smilšainās augtenes un ķērpju zemsedzes trauslums. Novirzīšanās no takas seguma nodara kaitējumu arī aizsargājamiem augiem. Smilšu krupja atradne var ciest no braukāšanas pa liedagu ar automašīnām. Tas ir atļauts tikai teritorijas apsaimniekotajiem un uzņēmējiem - zvejniekiem, kuriem pašvaldība izsniegusi atļauju.

Vides stāvokli SNP teritorijā raksturo aizsargājamo augu un dzīvnieku sugu skaits un sastāvs. Turpmākajās tabulās apkopota informācija par vaskulārajām augu ES direktīvu sugām un par mugurkaulnieku aizsargājamām un ES direktīvu sugām.

1.3.tabula

Eiropas Savienības direktīvas vaskulāro augu sugas Slīteres NP, atrašanās vieta SNP un pasākumi, lai nodrošinātu sugas aizsardzību

N.p.k.	Latīniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Atrašanās vieta SNP teritorijā	Kādā veidā tiek šobrīd nodrošināta sugu aizsardzība	Latvijas Sarkanā grāmata	Īpaši aizsargājama suga	Sugai jāveido mikroliegums	ES direktīvu suga
1.	*Botrychium simplex*	Vienkāršā ķekarpaparde	Viena atradne Baltijas ledusezera abrāzijas-akumulācijas līdzenumā	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	1	1	+	II
2.	*Cypripedium calceolus*	Dzeltenā dzegužkurpīte	Reti. Baltijas ledusezera abrāzijas akumulācijas līdzenumā	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	2	1	+	II
3.	*Dianthus arenarius subsp. arenarius*	Smiltāja neļķe	Diezgan bieži. Kāpu zona ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm; Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste; Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste; Bažu purvs	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi				II
4.	*Huperzia selago*	Apdziras	Baltijas ledusezera abrāzijas–akumulācijas līdzenums, Kangaru - vigu komplekss	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	4	2		V
5.	*Linaria loeselii*	Lēzela vīrcele	Atradnes kāpu zonā ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm un Baltijas jūras un Rīgas jūras	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	3	1	+	II

			līča smilšainā piekraste					
6.	*Liparis loeselii*	Lēzela lipare	Reti. Kangaru un vigu komplekss	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	3	1		II
7.	*Lycopodiella inundata*	Palu staipeknītis	Atsevišķas, nelielas atradnes kangaru vigu kompleksā	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	2	1	+	V
8.	*Lycopodium annotinum*	Gada staipeknis	Bieži visā teritorijā	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	4	2		V
71.	*Lycopodium clavatum*	Vālīšu staipeknis	Diezgan reti. Baltijas ledusezera abrāzijas - akumulācijas līdzenums, Kangaru vigu komplekss, Kāpu zona ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm, Baltijas jūras un Rīgas jūras līča smilšainā piekraste	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	4	2		V
98.	*Saxifraga hirculus*	Dzeltenā akmeņlauzīte	Atsevišķas atradnes Kāpu zonā ar mežiem uz sausām minerālaugsnēm un Bažu purvā	Sugas aizsardzību nodrošina īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi	1	1	+	II

1.4.tabula

Slīteres NP sastopamās aizsargājamo zivju un apaļmutnieku sugas, to aizsardzības statuss, atrašanās vieta SNP un pasākumi, lai nodrošinātu sugas aizsardzību

Sugas nosaukums latīniski	Sugas nosaukums Latviski	Atrašanās vieta SNP teritorijā	Kādā veidā tiek šobrīd nodrošināta sugu aizsardzība	Īpaši aizsargājamā suga	Ierobežoti izmantojamā īpaši aizsargājamā suga	Sugai jāveido mikroliegums	ES direktīvu suga	Latvijas Sarkanā grāmata
Lampetra fluviatilis	Upes nēģis	jūras teritorija	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei		X			
Alosa fallax	Palede	jūras teritorija	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei		X			IIIkat.
Salmo salar	Lasis	jūras teritorija	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei		X			
Salmo trutta	Taimiņš	jūras teritorija, Pitragupe un Ķikāns uz nārstu	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei		X			
Coregonus lavaretus	Sīga	jūras teritorija	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei		X			II kat.
Cobitis taenia	Akmeņgrauzis	Pitragupe	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei				X	

Misgurnis fossilis	Dūņu pīkste	Pēterezera viga	Izveidota Pēterezera dabas taka, kas virza apmeklētāju plūsmu, Pēterezerā aizliegta makšķerēšana				X	
Spinachia spinachia	Jūrasstagars	jūras teritorija	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei	X				IIIkat.
Lampetra planeri Strauta nēģis HD II III	Strauta nēģis	Ķikāns, Ķikāngrāvis, Pitragupe, Zviedru grāvis	SNPA vides inspektori rīko reidus maluzvejas apkarošanai un nozvejas kontrolei	X			x	

1.5 .tabula

Slīteres NP sastopamās aizsargājamo abinieku sugas, to aizsardzības statuss, atrašanās vieta SNP un pašreizējā situācija sugas aizsardzībā

Sugas nosaukums latīniski	Sugas nosaukums Latviski	Atrašanās vieta SNP teritorijā	Kādā veidā tiek šobrīd nodrošināta sugu aizsardzība	Īpaši aizsargājamā suga[1]	Ierobežoti izmantojamā īpaši aizsargājamā suga[2]	Sugai jāveido mikroliegums[3]	ES direktīvu suga	LSG
Triturus cristatus (Laur.)	Lielais tritons	sporādiski visā SNP teritorijā	tiek apzinātas un apsekotas atradnes	X		X	X	II kat.
Bufo calamita (Laur.)	Smilšu krupis	Rīgas jūras līča piekrastes kāpu meži un liedags, Baltijas Jūras piekraste no Kolkas līdz Vaidei	tiek apzinātas un apsekotas atradnes, DAP ierosināta sezonāls liegums MTL kustībai liedaga posmā Uši -Evaži	X		X	X	II kat.
Rana arvalis Nilsson	Purva varde	sporādiski visā SNP teritorijā	tiek apzinātas un apsekotas atradnes				X	
Rana esculenta L.	Zaļā varde	sporādiski visā SNP teritorijā	tiek apzinātas un apsekotas atradnes				X	
Rana temporaria L.	Parastā varde	sporādiski visā SNP teritorijā	tiek apsekotas lielākās nārsta vietas SNP teritorijā				X	

1.6 .tabula

Slīteres NP sastopamās aizsargājamo rāpuļu sugas, to aizsardzības statuss, atrašanās vieta SNP un pašreizējā situācija sugas aizsardzībā

Sugas nosaukums latīniski	Sugas nosaukums Latviski	Atrašanās vieta SNP teritorijā	Kādā veidā tiek šobrīd nodrošināta sugu aizsardzība	Īpaši aizsargājamā suga[1]	Ierobežoti izmantojamā īpaši aizsargājamā suga[2]	Sugai jāveido mikroliegums[3]	ES direktīvu suga	Latvijas Sarkanā grāmata
Lacerta agilis L.	Sila ķirzaka	Piejūraskāpu meži, Bažu purva rezervāts	tiek apzinātas un apsekotas atradnes, daļa atradnes atrodas Rezervāta režīma zonā	X			X	III kat.
Coronella austriaca (Laur.)	Gludenā čūska	Bažu purva rezervāts	atradnes atrodas Rezervāta režīma zonā	X		X	X	I kat.

1.7 .tabula

Slīteres NP sastopamās ES Putnu direktīvas putnu sugas, atrašanās vieta SNP un pašreizējā situācija sugas aizsardzībā

NPK	Suga nosaukums latīniski	Suga nosaukums latviski	Atrašanās vieta SNP teritorijā	Kādā veidā tiek šobrīd nodrošināta sugu aizsardzība	ES Putnu direktīva
1.	Cygnus cygnus	Ziemeļu gulbis	atsev. ūdensbaseinos ligzdo, masveidīgi caurceļošanas laikā	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
2.	Tadorna tadorna	Sāmsalas pīle	sporādiski ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	
3.	Mergus serrator	Garknābja gaura	jūras teritorija nozīmīga spalvmetējiem	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
4.	Mergus merganser	Lielā gaura	sporādiski ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
5.	Bonasa bonasia	Mežirbe	visā teritorijā	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim pasargātas atradnes, kas atrodas Rezervāta režīma zonā, putnu medības aizliegtas	I; II/2
6.	Tetrao tetrix	Rubenis	vigu –kangaru kompleksā un Bažu purvā	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim pasargātas atradnes, kas atrodas Rezervāta režīma zonā, putnu medības aizliegtas	I
7.	Tetrao urogallus	Mednis	vigu –kangaru kompleksā un Bažu purvā	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim pasargātas atradnes, kas atrodas Rezervāta režīma zonā, putnu medības aizliegtas	I; II/2; III/2
8.	Perdix perdix	Laukirbe	maldu viesis	putnu medības aizliegtas	II/1
9.	Coturnix coturnix	Paipala	maldu viesis		II/2
10.	Gavia stellata	Brūnkakla gārgale	sastopams caurceļojot	īpaši pasākumi netiek veikti	I
11.	Gavia arctica	Melnkakla gārgale	sastopams caurceļojot		I
12.	Podiceps auritus	Ragainais dūkuris	sastopams caurceļojot		I
13.	Egretta garzetta	Mazais baltais gārnis	sastopams caurceļojot		I
14.	Egretta alba	Lielais baltais gārnis	sastopams caurceļojot		I

15.	Ciconia nigra	Melnais stārķis	ligzdo 1-2 pāri	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
16.	Ciconia ciconia	Baltais stārķis	barošanās teritorija		I
17.	Pernis apivorus	Ķīķis	ligzdo visā teritorijā	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
18.	Milvus migrans	Melnā klija	sastopams caurceļojot		I
19.	Milvus milvus	Sarkanā klija	sastopams caurceļojot		I
20.	Haliaeetus albicilla	Jūras ērglis	ligzdošanas teritorija, zināma viena ligzda	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
21.	Circaetus gallicus	Čūskērglis	sastopams caurceļojot		I
22.	Circus aeruginosus	Niedru lija	sastopams caurceļojot		I
23.	Circus cyaneus	Lauku lija	sastopams caurceļojot		I
24.	Circus macrourus	Stepes lija	sastopams caurceļojot		I
25.	Circus pygargus	Pļavu lija	sastopams caurceļojot		I
26.	Accipiter gentilis	Vistu vanags	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	
27.	Accipiter nisus	Zvirbuļu vanags	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	
28.	Buteo buteo	Peļu klijāns	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	
29.	Buteo lagopus	Bikšainais klijāns	sastopams caurceļojot		
30.	Aquila pomarina	Mazais ērglis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
31.	Aquila chrysaetos	Klinšu ērglis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
32.	Pandion haliaetus	Zivju ērglis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
33.	Falco tinnunculus	Lauku piekūns	ligzdošanas teritorija,		
34.	Falco vespertinus	Kukaiņu piekūns	sastopams caurceļojot		I

35.	Falco columbarius	Purva piekūns	sastopams caurceļojot		I
36.	Falco subbuteo	Bezdelīgu piekūns	ligzdo	aizliegta meža apsaimniekošana nenotiek no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	
37.	Falco rusticolus	Medību piekūns	maldu viesis		I
38.	Falco peregrinus	Lielais piekūns	maldu viesis		I
39.	Rallus aquaticus	Dumbrcālis	sporādiski ligzdo		II/2
40.	Porzana porzana	Ormanītis	sporādiski ligzdo		I
41.	Crex crex	Grieze	ligzdo		I
42.	Gallinula chloropus	Ūdensvistiņa	ligzdo		II/2
43.	Fulica atra	Laucis	caurceļo	putnu medības aizliegtas	II/1; III/2
44.	Grus grus	Dzērve	ligzdo	mazskartas vides saglabāšana visā teritorijā, izņemot neitrālo zonu	I
45.	Haematopus ostralegus	Jūras žagata	sastopams caurceļojot		II/2
46.	Recurvirostra avosetta	Avozeta	sastopams caurceļojot		I
47.	Charadrius alexandrinus	Jūras tārtiņš	sastopams caurceļojot		I
48.	Pluvialis apricaria	Dzeltenais tārtiņš	ligzdo Bažu purvā		I; II/2; III/2
49.	Pluvialis squatarola	Jūras ķīvīte	sastopams caurceļojot		II/2
50.	Vanellus vanellus	Ķīvīte	ligzdo		II/2
51.	Calidris canutus	Lielais šņibītis	sastopams caurceļojot		II/2
52.	Calidris alpina	Parastais šņibītis	sastopams caurceļojot		I (C. a. schinzii)
53.	Philomachus pugnax	Gugatnis	sastopams caurceļojot		I; II/2
54.	Lymnocryptes minimus	Vistilbe	sastopams caurceļojot		II/1; III/2
55.	Gallinago gallinago	Mērkaziņa	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim, putnu medības aizliegtas	II/1; III/2
56.	Gallinago media	Ķikuts	sastopams caurceļojot		I

57.	Scolopax rusticola	Sloka	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim, putnu medības aizliegtas	II/1; III/2
58.	Limosa limosa	Melnā puskuitala	sastopams caurceļojot	-	II/2
59.	Limosa lapponica	Sarkanā puskuitala	sastopams caurceļojot	-	I; II/2
60.	Numenius phaeopus	Lietuvainis	sastopams caurceļojot	-	II/2
61.	Numenius arquata	Kuitala	sastopams caurceļojot	-	II/2
62.	Tringa erythropus	Tumšā tilbīte	sastopams caurceļojot	-	II/2
63.	Tringa totanus	Pļavu tilbīte	sastopams caurceļojot	-	II/2
64.	Tringa nebularia	Lielā tilbīte	sastopams caurceļojot	-	II/2
65.	Tringa glareola	Purva tilbīte	sastopams caurceļojot	-	I
66.	Phalaropus lobatus	Šaurknābja pūslītis	sastopams caurceļojot	-	I
67.	Larus melanocephalus	Melngalvas kaija	maldu viesis	-	I
68.	Larus minutus	Mazais ķīris	sastopams caurceļojot	-	I
69.	Larus ridibundus	Lielais ķīris	sastopams caurceļojot	-	II/2
70.	Larus canus	Kajaks	barošanās teritorija	-	II/2
71.	Larus fuscus	Reņģu kaija	sastopams caurceļojot	-	II/2
72.	Larus argentatus	Sudrabkaija	barošanās teritorija	-	II/2
73.	Larus marinus	Melnspārnu kaija	barošanās teritorija	-	II/2
74.	Sterna caspia	Lielais zīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
75.	Sterna sandvicensis	Cekulzīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
76.	Sterna hirundo	Upes zīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
77.	Sterna paradisaea	Jūras zīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
78.	Sterna albifrons	Mazais zīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
79.	Chlidonias hybrida	Baltvaigu zīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
80.	Chlidonias niger	Melnais zīriņš	sastopams caurceļojot	-	I
81.	Columba oenas	Meža balodis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1.	II/2

				oktobrim	
82.	Columba palumbus	Lauku balodis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/1; III/1
83.	Streptopelia decaocto	Gredzenūbele	sastopams caurceļojot	-	II/2
84.	Streptopelia turtur	Parastā ūbele	sporādiski ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
85.	Bubo bubo	Ūpis	ligzdo 1-2pāri	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
86.	Surnia ulula	Svītrainā pūce	maldu viesis	-	I
87.	Glaucidium passerinum	Apodziņš	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
88.	Asio otus	Ausainā pūce	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	
89.	Asio flammeus	Purva pūce	sastopams caurceļojot	-	I
90.	Aegolius funereus	Bikšainais apogs	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
91.	Caprimulgus europaeus	Vakarlēpis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
92.	Alcedo atthis	Zivju dzenītis	ligzdo	-	I
93.	Merops apiaster	Bišu dzenis	sastopams caurceļojot	-	
94.	Coracias garrulus	Zaļā vārna	maldu viesis	-	I
95.	Picus canus	Pelēkā dzilna	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
96.	Dryocopus martius	Melnā dzilna	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
97.	Dendrocopos medius	Vidējais dzenis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
98.	Dendrocopos leucotos	Baltmugurdzenis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
99.	Picoides tridactylus	Trīspirkstu dzenis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1.	I

				oktobrim	
100.	Lullula arborea	Sila cīrulis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
101.	Alauda arvensis	Lauku cīrulis	ligzdo	-	II/2
102.	Anthus campestris	Stepes čipste	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
103.	Turdus merula	Melnais meža strazds	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
104.	Turdus pilaris	Pelēkais strazds	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
105.	Turdus philomelos	Dziedātājstrazds	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
106.	Turdus iliacus	Plukšķis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
107.	Turdus viscivorus	Sila strazds	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
108.	Acrocephalus paludicola	Grīšļu ķauķis	maldu viesis	-	I
109.	Sylvia nisoria	Svītrainais ķauķis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
110.	Ficedula parva	Mazais mušķērājs	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
111.	Ficedula albicollis	Melnais mušķērājs	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
112.	Lanius collurio	Brūnā čakste	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	I
113.	Lanius minor	Melnpieres čakste	maldu viesis	-	I
114.	Garrulus glandarius	Sīlis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
115.	Pica pica	Žagata	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1.	II/2

				oktobrim putnu medības aizliegtas	
116.	Corvus monedula	Kovārnis	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim	II/2
117.	Corvus frugilegus	Krauķis	caurceļojot	-	II/2
118.	Corvus corone cornix	Vārna	ligzdo	aizliegta mežizstrāde no 1.aprīļa līdz 1. oktobrim, putnu medības aizliegtas	II/2
119.	Sturnus vulgaris	Mājas strazds	ligzdo	-	II/2
120.	Emberiza hortulana	Dārza stērste	maldu viesis	-	I

Pielikumā:

3. Pievienotas sekojošas sugu izplatības kartes Slīteres nacionālajā parkā (digitāli):

3.1. Parastā īve *Taxus baccata*

3.2. Baltijas efeja *Hedera helix*

3.3. Lēzela vīrcele *Linaria loeselii*

3.4. Medņu riesti

3.5. Smilšu krupis

2. Pievienotas sekojošu īpaši aizsargājamu dzīvnieku fotogrāfijas (digitāli):

2.5. Sila ķirzaka

2.6. Bebrs

2.7. Jūras ērglis

2.8. Klinšu ērglis

Foto V. Skuja, fotografēts Slīteres nacionālajā parkā.

2. daļa. Slīteres nacionālā parka ekspertu sniegtās informācijas un sniegto ieteikumu apkopojums laikam no 2009. gada 30. maija līdz 2009. gada 1. jūnijam

1. Apmeklētāju apmeklējuma statistika

1.1. Slīteres* bāka

1.1.1 Apmeklējuma statistika, ieejas cenas

Slīteres bāka atvērta apmeklētajiem kopš 2002. gada tūrisma sezonas laikā (1. maijs – 15. oktobris). Ieejas maksas apmēru nosaka LR Ministru kabineta 2007. gada 9. oktobra noteikumi Nr. 688 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrāciju sniegto maksas pakalpojumu cenrādi". Šie noteikumi bijuši grozījumi, kā arī iepriekšējās redakcijas. 1.tabulā apkopoti dati par SNP administrācijas sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu.

2.1. tabula

Ieejas maksa Slīteres bākā un Slīteres dabas takā laikā no 2004.- 2009. gadam. Avots: SNPA

Gads	Ieejas maksa Slīteres bākā, LVL ieskaitot PVN			Ieeja bez maksas	Maksa par gida pakalpojumu grupai Slīteres bākā, LVL ieskaitot PVN	Maksa par dabas takas apmeklējumu grupai gida pavadībā, LVL ieskaitot PVN
	pieaugušie	skolēni	pensionāri			
2004	0.50	0.30	0.30	Pirmskolas vecuma bērni, personas ar invaliditāti	1,0	3,0/ekskursija grupai līdz 5 cilv. 5,0/ekskursija grupai līdz 15 cilv. 9,0/ekskursija grupām virs 15 cilv.
2005	0.50	0.35	0.35	Pirmskolas vecuma bērni, personas ar invaliditāti	1,0	9.00/stundā
2006	0.50	0.35	0.35	Pirmskolas vecuma bērni, personas ar invaliditāti	1,0	9.00/stundā
2007	0.50	0.35	0.35	Pirmskolas vecuma bērni, personas ar invaliditāti	1,0	9.00/stundā
2008	0.50	Bez maksas	0.50	Pirmskolas vecuma bērni, personas ar invaliditāti	1,0	9.00/stundā
2009	0.50	0.50	0.50	Pirmskolas vecuma bērni, personas ar invaliditāti, SNPA darbinieki	1,03	9.23/stundā

Slīteres bākā tiek veikta apmeklētāju uzskaite, kuras mērķis ir ne tikai veikt kvantitatīvu, bet arī kvalitatīvu apmeklētāju uzskaiti. Uzskaites burtnīcās ir pieraksti par valsti, no kuras atbraucis tūrists, atzīmes par apmeklētāju atsauksmēm. Kvalitatīvo rādītāju apjoms atkarīga no konkrētā darbinieka uzcītības un ne vienmēr veikts regulāri. Turpmākajās tabulās dotie skaitļi ir noapaļoti. Apmeklētāju skaita dinamiku raksturojoši rādītāji doti 2. un 3.tabulā:

2.2. tabula

Slīteres bākas apmeklējuma statistikas dati laika posmā no 2002.-2008. gadam. Avots: SNPA

Gads	Apmeklētāju skaits	t.sk.skolēni, studenti	t.sk.pensionāri	t.sk.ārzemnieki
2008	6740	Nav uzskaites	Nav uzskaites	725
2007	7560	1890	825	670
2006	7750	2080	870	700
2005	7125	1985	860	1000
2004	8510	3600	1240	600
2003	6834	3242	670	Nav uzskaites
2002	7670	Nav uzskaites	Nav uzskaites	Nav uzskaites

* Slīteres bākas nosaukuma variants Šlīteres bāka, lielākoties tiek lietots Ziemeļkurzemē. Arī Šlīteres ciems, Šlīteres muiža.

2.3. tabula

Slīteres bākas apmeklējuma statistika pa mēnešiem laika posmā no 2004.gad līdz 2009. gada maijam. Avots: SNPA

Gads	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris (1.-15.)
2009	880					
2008	1045	787	1766	1780	860	500
2007	1120	1140	1980	2000	1110	210
2006	690	1270	2180	2040	1020	550
2005	1190	965	1650	1820	1000	500
2004	1460 (t.sk. 15.-30. apr.)	1330	2020	1990	980	730

2007. gadā veikta uzskaite, kas ļauj izdarīt secinājumus arī par valsti, no kuras viesi ieradušies (skat. 4. tabulu).

2.4. tabula

2007. gadā Slīteres bāku apmeklējušo ārvalstnieku sadalījums pa valstīm. Avots SNPA.

NPK	Slīteres bāku apmeklējušo ārvalstnieku	Skaits
1	Igaunija	73
2	Lietuva	50
3	Vācija	220
4	Zviedrija	5
5	Somija	10
6	Norvēģija	2
7	Francija	50
8	Krievija un NVS	20
9	ASV un Kanāda	3
10	Polija	60
11	Itālija	20
12	Spānija	3
13	Austrālija	5

14	Čehija	20
15	Beļģija	10
16	Nīderlande	30
17	Šveice	10
18	Austrija	5
19	Koreja	2
20	Lielbritānija un Īrija	70
21	Japāna	1
	Kopā	670

1.1.2 Izstādes Slīteres bākā

Katrā no bākas stāviem bākas apmeklētāju uzmanībai tiek izvietotas izstādes vai izglītojošas ekspozīcijas.

Bākas otrais stāvs tradicionāli kopš 2002. gada atvēlēts Dundagas un Kolkas pagastu skolēnu jaunrades izstādēm. Tās tiek mainītas katru gadu. Izstādes atklāšana notiek tūrisma sezonas sākumā – maijā.

Bākas trešajā stāvā līdz 2007. gadam bija izstādīta informācija par Ziemeļkurzemes šaursliežu dzelzceļa vēsturi, ceturtajā stāvā – izstādīti stendi ar Slīteres nacionālā parka dabas un kultūrvēstures fotostāstiem, bet augšējā - piektajā stāvā, no kura paveras skats uz jūru līdz pat Sāmsalas Sirves ragam ar Sirves bāku, Irbenes lokatoru, Mazirbes baznīcu, bija apskatāma ekspozīcija par Latvijas un Igaunijas vecākajām un interesantākajām bākām.

Kopš 2008. gada bākas trešajā, ceturtajā un piektajā stāvā izvietotas sekojoša atraktīva informācija. Trešajā stāvā - informācija par Baltijas jūras iepriekšējām attīstības stadijām pēc pēdējā ledus laikmeta un mūsdienu kāpu veidošanās gaitu, kā arī Baltijas jūras dinamiskajiem procesiem globālās sasilšanas apstākļos. Informācija izkārtota uz sešiem stendiem: pirmie trīs stendi uzskatāmi parāda Baltijas ledus ezeru stadiju pirms 11000 gadu, kuras senkrastā,(tagad sauktā Slīteres Zilie kalni), atrodas Slīteres bāka, Litorīnas, Joldijas jūru un Ancilus ezeru. Visas šīs senās jūras un ezeri atstājuši pēdas Slīteres nacionālā parka teritorijas reljefā. Pēdējie trīs stendi izskaidro mūsdienu kāpu veidošanās procesus, kā arī jūras darbību Latvijas piekrastē no Nidas līdz Ainažiem, vietām zemi noskalojot, vietām pienesot. Autors Jānis Lapinskis.

Ceturtajā stāvā uz četriem stendiem apskatāma informācija par augu, kukaiņu un putnu dzīvi kāpu biotopos Slīteres NP piekrastē. Autori Dace Sāmīte, Helmuts Hofmanis un Kristaps Vilks.

Piektajā stāvā uz 12 stendiem informācija par Lībiešu krasta zvejniekciemu no Sīkraga līdz Kolkai plānojumu, apbūves un tradicionālās iedzīvotāju nodarbošanās vēsturiskās īpatnības. Autors Egons Bērziņš.

1.1.3. Slīteres bākas apsaimniekošana

Slīteres bāka kopš tās nonākšanas SNPA rīcībā 2001. gadā, tiek uzturēta par valsts budžeta līdzekļiem kā valsts īpašums. Pastāvīgi telpas uzkopj un apsargā viens darbinieks. Līdzekļus prasa arī ēku un teritorijas uzturēšana.

Tūristu apkalpošanā kopš 2002. Gada, kad bāku pēc renovācijas atvēra meklētājiem, izmēģināti divi modeļi:

- **darbības nodrošināšana parka administrācijas spēkiem.** Tūrisma sezonas laikā 2002. un no 2004.-2008. gadam tika pieņemti darbā četri sezonas darbinieki: divas komandas, katrā kasieris un gids. Tās strādāja sešas dienas nedēļā no otrdienas līdz svētdienai no 10.00-18.00, pēc nedēļas mainoties. 2007. un 2008. gadā gidi strādāja tikai vairāk noslogotajās dienās – piektdien, sestdien, svētdien; pārējās dienās bija pieejama tikai bākas apskate bez gida.

2009. gadā dēļ sliktās finansiālās situācijas valsts budžetā Slīteres bāka strādā piecas dienas nedēļā ar brīvdienām pirmdien un otrdien; ir viens kasieris un divi gidi, kas strādā pārmaiņus piektdien, sestdien, svētdien. Tie ir SNPA pastāvīgie darbinieki. Gids nodrošina grupu pavadību Slīteres dabas takā un stāstījumu Slīteres bākā.

Tūrisma pakalpojumu sniegšanas bilance liecina, ka izdevumi, kas rodas Slīteres bākai un dabas takai sniedzot tūrisma pakalpojumu, nav nosedzami ar ienākumiem, kurus dod maksas pakalpojumi par ieeju Slīteres bākā un gida darbu bākā un takā.

- **iznomāšana privātam tūrisma uzņēmējam**. Iznomāšana privātam tūrisma uzņēmējam notika 2003. gadā. Nomātājs bija SIA Kolkasrags. Noteikumi – nodrošināt bākas darbu tūrisma sezonas laikā 2002. gada darba režīmā, saglabājot nemainīgas ieejas cenas bākā. Nomas maksa LVL 30.00 par visu sezonu; teritorijas un ēkas uzturēšana palika uz SNP administrācijas „pleciem". Tika pārdoti arī informatīvie bukleti, atklātnes, varēja iegādāties atspirdzinošus dzērienus. Pēc pirmajiem diviem mēnešiem uzņēmējs atbrīvoja no darba gidus, tādejādi sašaurinot piedāvājumu. Pamatojums – ienākumi nesedza izdevumus. Apmeklējuma statistikas rādītāji 2003. gadā bija zemāki salīdzinot ar 2002. gadu (skat.1.tabulu).

1.2 Slīteres dabas taka

Slīteres dabas taka atrodas Slīteres rezervātā – vienā no SNP dabas rezervāta zonām. Slīteres rezervāts ir vecākā SNP daļa, dibināta 1923. gadā, toreiz saukts - Vecais dabas piemineklis.

Slīteres dabas taka izveidota 2001. gadā. Līdz 2004. gadam pārvietošanās pa šo dabas taku bija bezmaksas, bez jebkādiem apmeklētāju skaita un apmeklējuma sezonas ierobežojumiem. Bija pieprasījums arī pēc gida pakalpojumiem šajā dabas takā.

Taču gidu un SNPA darbinieku novērojumi liecināja, ka laika gaitā parādījās izbradājumi, atkritumi, pazuda vērtīgi aizsargājami augi (lielākoties orhidejas). Dabas taka ved cauri SNP teritorijā ļoti retam biotopam – kaļķainam zāļu purvam ar rūsgano melceri (7230). Šī un citu biotopu klātbūtne, kuru saglabāšana ir IADT izveidošanas mērķis un ir kalpojusi par pamatojumu Slīteres NP iekļaušanai Eiropas īpaši aizsargājamo teritoriju tīklā Natura 2000, neļauj atcelt apmeklējuma ierobežojumus. Iepriekšminēto iemeslu dēļ, kā arī tāpēc, ka brīva apmeklētāju ieeja dabas rezervāta zonā ir pretrunā ar Slīteres nacionālā parka likuma 6. pantu, kas nosaka nepieciešamību dabas rezervāta zonā nodrošināt netraucētu dabisko procesu attīstību un aizsargāt retas vai tipiskas ekosistēmas un to sastāvdaļas, **kopš 2005. gada Slīteres dabas taka ir pieejama Slīteres nacionālā parka darbinieka vai pilnvarota gida pavadībā tūrisma sezonas laikā no 1. maija līdz 15. oktobrim**. Tas ir maksas pakalpojums (skat. 1. tabulu).

Statistika par Slīteres dabas takas apmeklējumu līdz šim nav veikta apmierinošā līmenī.

2009. gada maijā dabas takā novadītas 11 ekskursijas, kopā to apmeklējuši **150 cilvēki.**

Tiesības vadīt ekskursijas Slīteres dabas takā, noslēdzot savstarpējas vienošanās līgumu, 2009. gadā dotas divām personām ārpus SNP administrācijas darbinieka vidus, - pieredzējušiem vides gidiem, vietējiem iedzīvotājiem.

2. Cita informācija

2.1. Projekta informācijas stendu izvietojuma potenciālo vietu apsekojums 2009. gada 30. martā

Piedalās biedrības „Zaļā doma" eksperti Vilnis Skuja, SNP administrācijas pētnieks – zoologs, Andra Ratkeviča, SNP administrācijas informācijas daļas vadītāja.

2.1.1 Potenciālās informācijas stendu vietas

2.5. tabula

Apsekotās vietas (30.03.-1.04.2009.)	2.04.2009. **SNP administrācijas viedoklis**
1. Sīkraga centrā, *potenciāli uz esošā stenda otrā pusē*	Neatbalsta stenda novietošanu blakus jau esošajam, arī ne esošā otrā pusē. Būtu vēlams vienoties ar tā saimnieku, kas liekas ir pašvaldība par esošā stenda pārlikšanu pārskatāmākā vietā, t.i. ceļa otrā pusē. Zemes gabala kadastra Nr. 88620010112. Zeme īpašnieks ir VAS Latvijas valsts ceļi.
2. Pie Mazirbes evaņģēliski luteriskās baznīcas	Laba vieta stendam, ņemot vērā, ka baznīcas kompleksu (teritorija, kurā ietilpst arhitektūras piemineklis - baznīca, vecā kapsēta un mācītāja, kura tiek atjaunota un paplašināta) apmeklē daudz interesentu. Šeit trūkst informācijas par nacionālo parku. Zemes gabala kadastra Nr. 88500010035. Zeme pieder Mazirbes Evaņģēliski Luteriskai draudzei.
3. Mazirbē ceļā uz jūru iepretim laivu kapsētai	Laba vieta stendam. Taču atklāts ir jautājums par laivu kapsētas uzturēšanu labā kārtībā, ja apmeklētāju interese tiks veicināta ar stenda palīdzību. Zemes gabala kadastra Nr. 88620020065. Lībiešu biedrība.
4. Košraga centrā esošā stenda vietā	Laba vieta stendam. Vienošanās par esošā stenda demontāžu jāpanāk ar tā izveidotājiem. (Kas šobrīd ir tā īpašnieks un vai ir vēl spēkā kādas saistības iespējams noskaidrot pie Dundagas TIC vadītājas, projekta koordinatores Alandas Pūliņas.)

	Pašvaldības ceļa 88620030060 nodalījumā vai piegulošais īpašums ar kadastra numuru 88620030100, pieder Aijai Eglītei.
5. Košragā viedu mājas „Pītagi" pagalmā pie ceļa	Neatbalsta stenda novietošanu „Pītagu" pagalmā, jo tas samazinātu apmeklētāju iespēju iepazīties ar informāciju – ceļš ir šaurs, tajā vietā nav iespējams mašīnu apgriezt; nav ērti doties iekšā viesu mājas pagalmā, ja nav nodoma tur apmesties. Zemes kadastra numurs 88620030013. Īpašnieks Arts Klints
6. Pie Vaides „Purvziediem"	Laba vieta stendam. Zemes kadastra numurs 88620060003. Zemes īpašnieks Edgars Hausmanis.
7. Zviedru gravā (iepriekšējais variants pie Cirstu gravas atmests apsekojuma laikā)	Stends Zviedru gravā nav laba doma. Varētu likt stendu augšpus Zilo kalnu kraujas ar noteikumu, ka karjera īpašnieks piekrīt un ir ar mieru izveidot nelielu stāvlaukumu automašīnām, kur atstāt auto un ceļu līdz atsegumiem apmeklētāji mērotu kājām. Tomēr atklāts paliek jautājums par to, vai lietderīgi izvietot stendu tāda ceļa malā, kurš izbeidzas strupceļā.
8. Kolkas raga priežu taka	Laba vieta stendam. Zemes īpašnieks SNPA (Vides ministrija)

2.1.2 Ieteikumi tūrisma piedāvājuma dažādošanai

2.6. tabula

Apsekotā vieta	Ieteikumi objekta dažādošanai
Mazirbe	Mazirbes laivu kapsēta: veikt pasākumus laivu vraku konservācijai, labiekārtot teritoriju, izveidojot celiņus, norobežot laivu vrakus. Jaunizveidojamā stendā objektu reklamēt bez paša objekta pieejamības un labiekārtojuma uzlabošanas nav tālredzīgi, jo tikai veicinās laivu vraku ātrāku bojāšanu. Šajā stendā ieteicams arī aprakstīt citu mazāk zināmu kultūrvēsturisku objektu – Mazirbes viduslaiku kapsētu. Mazirbes baznīca: jaunizveidojamā stendā ieteicams ievietot kultūrvēstures takas maršruta shēmu, kurā norādīt apskatāmo objektu: mērakmeņu, mācītājmuižas, baznīcas, veco kapu atrašanās vietu un aprakstīt šos objektus.
Cirstu gravas	Šī vieta izsenis bijusi tūristu interešu objekts, jo atrodas ceļa malā un lieliski raksturo Zilo kalnu gravu skaistumu ar smilšakmens atsegumiem, mazām ūdenstecēm, āpšu alām, platlapju mežu. Vietas labiekārtošana prasa lielus kapitālieguldījumus, taču tai piemīt labs potenciāls.
Košrags	Tas ir ciems, kura plānojums un vēl saglabājušās senās ēkas ir unikāli. Jaunizveidojamā stendā informāciju būtu vēlams veidot tā, lai apmeklētāji pamanītu vērtīgo, vēsturisko, kā arī disonansi, ko ienes jaunbūvju neiederīgais veidols. Projekta gaitā aktualizēt nepieciešamību izstrādāt Lībiešu krasta būvnoteikumus, kuri respektē vēsturiskās apbūves īpatnības.
Zviedru grāvja ūdenskritums	Atrodas netālu no Košraga. Dabas tūrisma objekts, kurš ir grūti pieejams. Perspektīvā nepieciešams labiekārtot, izveidojot dabas taku ar segumu, tiltu pār upīti, informācijas stendu.
Velomaršruta posms Košrags – Dūmele	Vēsturiski vietējiem iedzīvotājiem nozīmīgs ceļš, saukts - Apakšceļš. Slītere NP administrācija atbalsta ideju par šī ceļa iekļaušanu velo un kājāmgājēju maršrutā.
Pitrags	viduslaiku kapsēta, uzsvērt, ka līdz pēdējam laikam atklāta ainava – tipiskums, kas zūd, pļavām aizaugot
Starp Pitgragu un Saunagu – vecas priežu audzes	– to vērtība pieaugs – ir vērts uzstādīt stendu
Saunags – Nigliņu liepa	
Vaide, purvziedi	stends par lībiešiem, meža apsaimniekošanas vēsture (ragu muzejā ir eksponāti)
Kolkas priežu taka	putnu vērošanas tornis, vieta jāprecizē apspriežoties ar putnu vērotājiem
Zartapu ūdenskritums	- jāizplāno un jāizbūvē dabas taka, jāizbūvē sktu platforma vislabākajā vietā no ainavas viedokļa, apauguma novākšana

Zartapu atsegums	– nožogot, lai novērstu bojāšanu, izveidot labiekārtojumu. Monitoringa vieta – nogāzes nobrucināšana
Dāvida ala –	rezervāta zonā, atrodas tālu no piebraucamiem ceļiem, sarežģīta piekļūšana, grūti atrodama, jāiet pa privātām zemēm, ir daudz labākas vietas, kur vērot Devona iežu atsegumus. Nav lietderīgi ierīkot monitoringa laukumu

2.1.3 Potenciālās apmeklētāju skaitītāju vietas

2.7. tabula

Apsekotās vietas (30.03.-1.04.2009.)	2.04.2009. **SNP administrācijas viedoklis**
1. Kolkas raga priežu taka – nobrauktuve uz jūru (variants – takas sākums)	Tā kā skaitītāji var ciest no vandālisma, šī vieta ir pārāk nomaļa un pieredze liecina, ka šeit biežāk kā citur pulcējas kompānijas, kuras pavada laiku lietojot alkoholu, pārkāpjot aizliegumu braukāt pa liedagu un kāpām.
2. Kolkasrags – centrālā laipa uz jūru no maksas stāvlaukuma	No drošības viedokļa, kā arī tāpēc, ka Kolkasrags ir populārākais SNP tūrisma objekts, šī ir labākā vieta skaitītāju uzstādīšanai. Uzstādīšanas lietderību mazina fakts, ka Kolkasraga apmeklētāji daļēji tiek reģistrēti brīdi, kad norēķinās par stāvlaukuma izmantošanu.
3. Pēterezera dabas takas sākumā	No SNP administrācijas interešu viedokļa šī ir viena no vēlamākajām apmeklētāju skaitīšanas vietām, jo Pēterezera dabas takas apmeklējuma statistiku iegūt līdz šim nav bijis iespējams. Tai pašā laikā Pēterezera dabas taka šķērso Eiropas biotopu direktīvas biotopus, tajā sastopamas ĪA sugas, kuru aizsardzība ir primārā SNP funkcija. Apmeklējuma monitorings būtiski nepieciešams
4. Mazirbes galvenais ceļš uz jūru	No SNP administrācijas interešu viedokļa šī ir vēlama apmeklētāju skaitīšanas vieta, jo Mazirbe ir otra populārākā SNP pludmale. Kāpu biotopi ir jūtīgi pret izbradāšanu, tāpēc apmeklējuma monitorings būtiski nepieciešams.

2.2 Komentāri projekta ietvaros izstrādātajai SNP iedzīvotāju intervijai un tūristu anketai

Vērtēšanai saņemti divu dokumentu projekti:

- **Intervijas jautājumi uzņēmējiem, pašvaldību darbiniekiem, tūrisma speciālistiem, īpašo dabas aizsardzības institūciju darbiniekiem par SNP;**
- **Anketa** Slīteres nacionālā parka apmeklētājiem.

2.2.1 Intervija

Formulēti 26 jautājumi, kas adresēti cilvēkiem (mērķauditorijai), kuriem Slīteres nacionālais parks ir dzīves un/vai darba, uzņēmējdarbības vieta.

Jautājumus nosacīti var sadalīt četrās grupās:

1- jautājumi nr. 1.-5., tiek noskaidrota respondentu attieksme un izpratne par Slīteres nacionālā parka dabas vērtībām;

Jautājumos vajadzētu ievērot konsekvenci, lietojot jēdzienu „nacionālais parks", nejaukt ar citu jēdzienu „dabas parks". Uzdodot jautājumu par dabas vērtībām, var rasties pārpratumi par šī vārdu salikuma nozīmi. Pirmajā jautājumā labāk noskaidrot, kādā nolūkā pēc intervējamā domām ir izveidots Slīteres nacionālais parks, kādas vērtības tas saglabā. Atbilde uz šo jautājumu ietvertu ne tikai dabas vērtības vien, bet arī ainavas un kultūrvēstures vērtības.

2- jautājumi nr. 6.-7., tiek noskaidrota respondentu dzīves kvalitāte saistībā ar Slīteres nacionālo parku kā dzīves, darba un ienākumu gūšanas vietu;

Šīs grupas jautājumus vajadzētu izvērst. Iekļaut jautājumus par lībiešu zvejniekciemu nākotni intervējamā skatījumā, vai viņiem ir svarīgi, lai tie saglabātu savu īpatnību gan apbūves arhitektūras ziņā, gan apbūves blīvuma ziņā, gan ainavas ziņā, t.i. saglabāt piekrastes pļavas.

3 – jautājumi nr. 8.-18., tiek noskaidrota respondentu attieksme pret Slīteres nacionālo parku kā atpūtas vietu tūristiem;

Jautājumā par vides stāvokli iekļauts jēdziens-„ sakoptība", kas drīzāk būtu piemērots domājot par pilsētas parka vides stāvokli. Ne katram mērķauditorijas cilvēkam būtu skaidrs arī jēdziens „tūrisma produkts".

4 - jautājumi nr.19.-26., tiek noskaidrota respondentu (tūrisma uzņēmēju) attieksme pret tūrisma uzņēmējdarbības vidi Slīteres nacionālajā parkā.

Pēdējās grupas jautājums par to, cik daudz naudas tūrists iztērē SNP varbūt būtu jāpārveido, sadalot tūristus pēc to pavadītā laika šajā teritorijā: caurbraucēji, dabas tūristi, pludmales tūristi, viesu māju klienti.

2.2.2 Anketa

Anketa izveidota, lai noskaidrotu tūristu viedokli par Slīteres nacionālo parku. Iespējamās anketēšanas vietas – Slīteres bāka, Kolkaraga informācijas centrs, viesu mājas.

Ievadā minētā frāze, „tā ir nepieciešama, lai saglabātu parka dabas vērtības, attīstot tūrismu" nav saprotama. Pastāv antagonisms starp dabas vērtību saglabāšanu un tūrismu, lai kā mēs censtos to neievērot. Anketa ir nepieciešama, lai noskaidrotu tūristu izpratni par nacionālā parka pastāvēšanas jēgu, tādejādi šo izpratni paaugstinot un dodot ieguldījumu dabas vērtību saglabāšanā. Tāpēc anketā būtu vēlams iekļaut jautājumus ar atbilžu variantiem, kas liktu aizdomāties tieši par dabas vērtībām, arī lībiešu kultūrvēstures saistību ar SNP.

3. Par Vidzemes augstskolas studentes L.Gulbes kursa gada projektu „Tūrisma plūsmu attīstības izvērtējums Slīteres nacionālajā parkā"

2008. gadā Lauma Gulbe, Vidzemes augstskolas 3. kursa studente izstrādāja studiju gada projektu „Tūrisma plūsmu attīstības izvērtējums Slīteres nacionālajā parkā". Studente darbu izstrādes gaitā cieši sadarbojās ar Slīteres nacionālā parka administrācijas direktori Daci Sāmīti un informācijas daļas vadītāju Andru Ratkeviču. Šis pētījums, tā nobeigumā izdarītie secinājumi un priekšlikumi cieši sasaucas ar LTA „Lauku ceļotājs" šobrīd realizējamā EK LIFE programmas projekta aktivitātēm Slīteres nacionālajā parkā ar mērķi izstrādāt ilgtspējīga tūrisma modeli. Tāpēc biedrības „Zaļā doma" eksperti iesaka projekta attīstītājiem iepazīties ar šo darbu. (2009. gada aprīļa sākumā nosūtīts elektroniski projekta koordinatorei Aivai Jakovelai)

4. Līdzdalība projekta darba seminārā 17.aprīlī Rīgā, saruna ar Nautu Kusteru par Slīteres nacionālā parka pieredzi teritorijas līdzsvarotas attīstības veicināšanā

- Dalība darba - mācību seminārā ar Nīderlandes nacionālo parku ekspertu Nautu Kusteru. Gūtas vērtīgas atziņas par iespējām uzlabot ilgtspējas potenciālu Slīteres nacionālajā parkā, izmantojot citu valstu pieredzi.
- Šīsdienas sarunas mērķis – sagatavoties eksperta un Slīteres NP tūrisma uzņēmēju tikšanās reizei 18. Aprīlī viesu mājā Pītagi, Kolkas pagasta Košragā. Saruna ar Nautu Kusteru ilga aptuveni 1,2 stundas. Sarunas gaitā ar Nautu Kusteru skartie jautājumi apkopoti 8. tabulā.

2.8.tabula

Nauta Kustera jautājums	Andras Ratkevičas atbildes konspekts
Kādus tūrisma produktus piedāvā SNP administrācija	Slīteres nacionālais parks no tā 16360 ha sauszemes teritorijas, kas iever mežu, purvu, liedaga u.c. biotopu apmeklētajiem piedāvā brīvi apmeklēt apmēram divas trešdaļas šīs teritorijas (5187 ha grūti pieejamas, bet bioloģiski visvērtīgākās nacionālā parka daļas iekļautas trīs dabas rezervāta zonās, kuras nav paredzētas tūrismam). Tūristu ērtībām iekārtotas četras dabas takas, kas šķērso dažādus biotopus nepilnus 7km kopgarumā; marķēta dabas taku - velomaršruts, kurš stiepjas cauri lībiešu zvejniekciemiem, veidojot loku aptuveni 30km kopgarumā; Slīteres bāka un tajā izstādīto izglītojošo ekspozīciju apskati; viens skatu tornis; astoņi lielie informācijas stendi un astoņi mazi dabas taku informācijas stendi latviešu un angļu valodā. Izdots Slīteres nacionālā parka buklets latviešu un angļu valodā.
Kādus tūrisma produktus SNP teritorijā piedāvā tūrisma uzņēmēji	SNP teritorijā šobrīd ir aptuveni astoņas viesu mājas, dažās no tām piedāvā arī kempinga un telšu vietu pakalpojumus, iespējama velosipēdu īre (lielākoties tikai viesu mājas klientiem). Ir viena viesnīca ar kafejnīcu Kolkā. Populārāko SNP apskates objektu Kolkasragu apsaimnieko SIA „Kolkasrags", kas piedāvā maksas

	stāvlaukumu, informācijas centru, tualetes, telšu vietas, kafejnīcu, informācijas stendus, bukletus un suvenīrus.
Kā notiek SNP administrācijas sadarbība ar tūrisma uzņēmējiem	SNP administrācija piedāvā bezmaksas bukletus viesu mājām, kvalificētu gidu pakalpojumus to klientiem, aicinām apmeklēt administrācijas rīkotos pasākumus. Tūrisma uzņēmēju pārstāvis darbojas dabas aizsardzības plāna uzraudzības grupā.
Kā notiek SNP administrācijas sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem un zemes īpašniekiem	Vietējo iedzīvotāju (iedzīvotāju un zemes īpašnieku) kopumu lietderīgi sadalīt nosacītās grupās pēc to saistības ar teritoriju: 1) vietējie iedzīvotāji, kuri šeit uzturas visu gadu, 2) iedzīvotāj, kuri savā īpašumā pavada dažus mēnešus gadā (t.s. vasarnieki), 3) zemes īpašnieki, kuriem pieder neapbūvētas un apbūvei nepakļaujamas teritorijas (meži, lauksaimniecības zemes). Katras grupas mērķi un izpratne par teritorijas vēlamo attīstību atšķiras. Savu interešu pārstāvniecību biedrībā šobrīd izveidojusi otrā grupa; pirmo grupu daļēji pārstāv vietējo zvejnieku pārstāvji, trešajā grupā ietilpst gan zemju tiešie mantinieki, gan Latvijas sabiedrībā politiski un finansiāli ietekmīgi ļaudis, kas zemes pirkuši zemes reformas laikā 20.gs. 90. gados ar mērķi tās izdevīgi pārdot. Katra no šīm nosacītajām vietējo iedzīvotāju grupām pārstāvēta dabas aizsardzības plāna uzraudzības grupā. Saikne ar vietējiem iedzīvotājiem realizējas dažādu saimnieciska rakstura darbību saskaņošanas procedūru laikā, realizējot izglītojošus pasākumus vietējo skolu skolēniem, iesaistot vietējos iedzīvotājus teritorijas sakopšanas talkās, arī talkās, kas tiek rīkotas, lai novērstu naftas produktu piesārņojumu Baltijas jūras liedagā. SNP administrācija ik gadu izdod informatīvu lapu *SNP Ziņas.*
Pastāstiet par sadarbību ar vietējām pašvaldībām	Slīteres NP atrodas divu pagastu teritorijās: Kolkas (gandrīz visa teritorija) un Dundagas (1|10 daļa teritorijas). 2009. gada jūnijā abi pagasti tiks apvienoti vienā teritoriālā vienībā – Dundagas novadā. Līdz šim ir bijusi problemātiska savstarpēja sapratne ar Kolkas pagastu, jo nav (nebija) atrasts kompromiss teritorijas plānojuma noteikto ciemu robežu savstarpējas saskaņošanas procesā. Tā kā Kolkas pagasta ciemi atrodas Baltijas jūras piekrastes un krasta kāpu aizsargjoslā, šai teritorijai ir saistoši Aizsargjoslu likuma regulējumi attiecībā uz apbūves blīvumu un atdalāmo zemes gabalu lielumu. No šiem rādītājiem savukārt tieši atkarīga bioloģiskās daudzveidības un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsargāšana, kas ir viena no Slīteres nacionālā parka likumā noteiktajām administrācijas funkcijām.

Augstākminētās problēmas savstarpējā saskarsmē ar iedzīvotājiem un uzņēmējiem rodas tāpēc, ka nav izpratnes par SNP administrācijas veicamajām funkcijām Slīteres nacionālā parka teritorijā. Iedzīvotāji pašvaldības atbildībā esošu funkciju nodrošināšanu sagaida no SNP administrācijas. Tūrisma uzņēmēji gribētu, lai SNP administrācija veidotu plašu izklaides tūrisma piedāvājumu, kaut gan nacionālais parks ir īpaši aizsargājama dabas teritorija, nevis izklaides – atrakciju parks.

5. **Tikšanās ar LTA „Lauku ceļotājs" vadītāju Asnāti Ziemeli, projekta koordinatori Aivu Jakovelu un Nautu Kusteru SNP 2009. gada 18. aprīlī.**
   Tiek apskatīts Slīteres bākas un Slīteres muižas komplekss. Saruna notiek par
   - Slītere bākas kā tūrisma apskates objekta piedāvājumu,
   - Slīteres dabas takas pieejamību noteiktās ieejas cenas dēļ,
   - pieprasījumu pēc Slīteres dabas takas un iespējām to paaugstināt, izmainot apmeklēšanas noteikumus,
   - par pieredzi Slīteres bākas apsaimniekošanu nododot tūrisma uzņēmēju rokās, darbības zemo rentabilitāti.

6. **Dalība projekta konferencē Laumu dabas parkā 11. maijā:**
   Uzstāšanās konferencē ar prezentāciju par Slīteres nacionālā parka ilgtspējīga tūrisma potenciālu. Piedalīšanās domu apmaiņā ar tūrisma uzņēmējiem, pašvaldību pārstāvjiem, Vides ministrijas un Tūrisma attīstības valsts aģentūras pārstāvjiem.